

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ODJELJENJE ZA PLATNE SUSTAVE
SLUŽBA ZA NADGLEDANJE I RAZVOJ PLATNIH SUSTAVA

Kartičarstvo u BiH u 2024. godini

Sarajevo, 07.03.2025. godine

Sadržaj

1. Uvod.....	3
2. Broj aktivnih kartica	3
3. Zastupljenost prema vrsti kartice	4
4. Promet karticama	4
5. Broj transakcija i visina prosječne transakcije kartica	8
6. Prosječan promet po kartici.....	9
7. Zastupljenost prema brendovima	10
8. Vodeći brendovi u kartičarstvu po vrijednosti transakcija.....	11
9. Realizacija karticama bh. banaka u inozemstvu	12
10. Realizacija inozemnih kartica u BiH	14
11. Korištenje kontaktnih/beskontaktnih kartica u BiH.....	16
12. ATM i POS uređaji	17
13. Prihvat kartica	20

1. Uvod

Izvešće „Kartičarstvo u BiH u 2024. godini“ kao redovno godišnje izvješće o kartičnom poslovanju u Bosni i Hercegovini (dalje: BiH) je rađen na osnovu podataka prikupljenih od 22 banke u BiH.

2. Broj aktivnih kartica

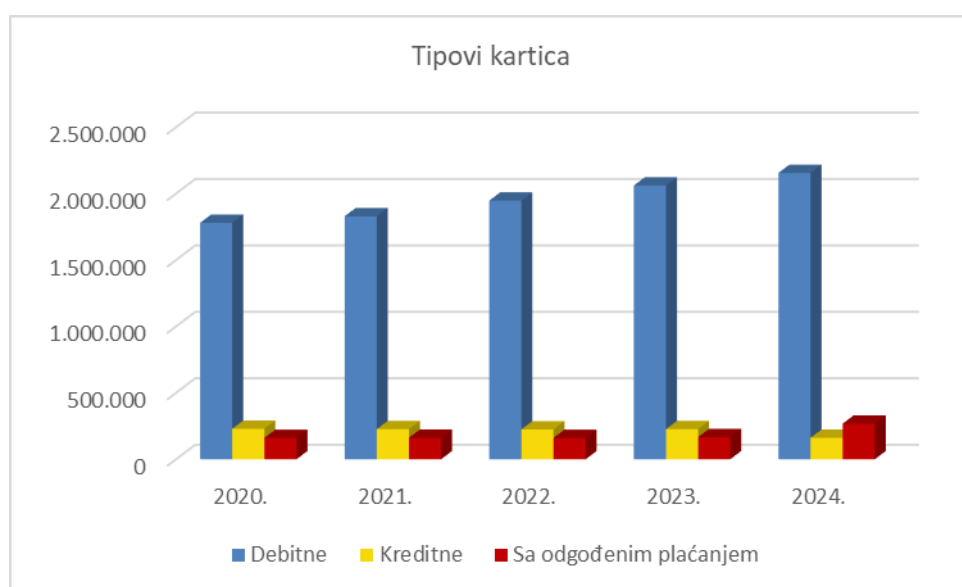
Kartice svojim klijentima izdaju 21 banka u BiH. U pitanju su globalni brendovi: MasterCard, Visa, American Express, dok samo jedna banka – KIB d.d. Velika Kladuša nudi jedinu domaću karticu – Bamcard. Ukupan broj aktivnih kartica na kraju 2024. godine je iznosio 2.585.419, za razliku od 2023. godine kada je bilo 2.454.350, te je agregatno posmatrano, u 2024. godini povećan broj aktivnih kartica za 131.069 u odnosu na 2023. godinu.

3. Zastupljenost prema vrsti kartice

Vrste kartica			
Godina	Debitne	Kreditne	Sa odgođenim plaćanjem
2020.	1.779.750	229.542	161.264
2021.	1.829.734	226.876	162.319
2022.	1.947.045	224.841	161.245
2023.	2.060.802	226.673	166.875
2024.	2.155.366	161.712	268.341

Najzastupljenije su debitne kartice, kao što je prikazano na sljedećem grafikonu:

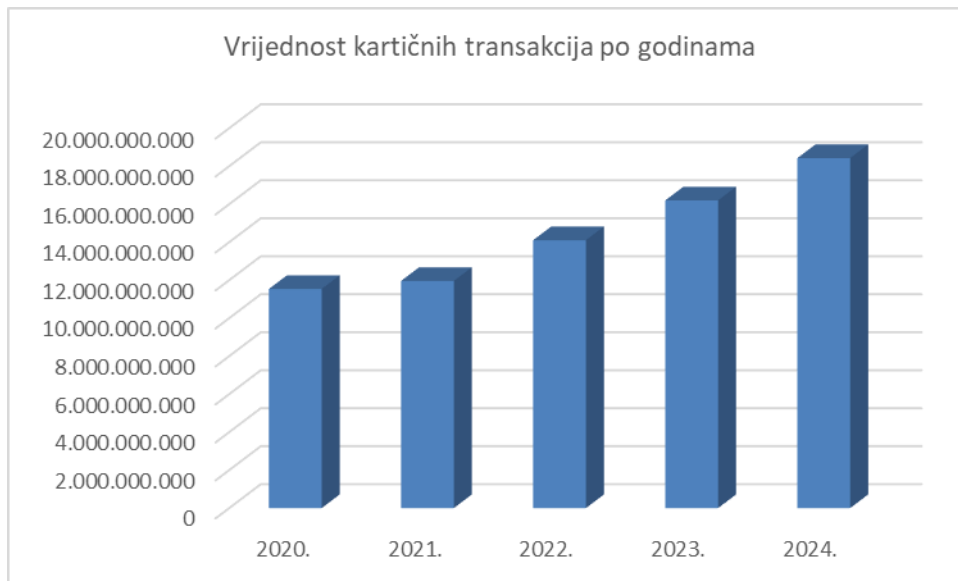

4. Promet karticama

U 2024. godini je karticama, u zemlji i inozemstvu, realizirano transakcija u vrijednosti od 18.425.493.564 KM. Godine 2023. realizirana vrijednost transakcija je bila 16.196.923.326 KM, što znači da je došlo do povećanja vrijednosti transakcija u iznosu od 2.228.570.238KM.

U izvještaj su obuhvaćene i kartične transakcije obavljene putem interneta.

Vrijednost kartičnih transakcija po godinama					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Vrijednost transakcija	11.535.123.080	11.957.151.297	14.103.186.627	16.196.923.326	18.425.493.564
Razlika u odnosu na prethodnu godinu	368.232.779	422.028.217	2.146.035.330	2.093.736.699	2.228.570.238

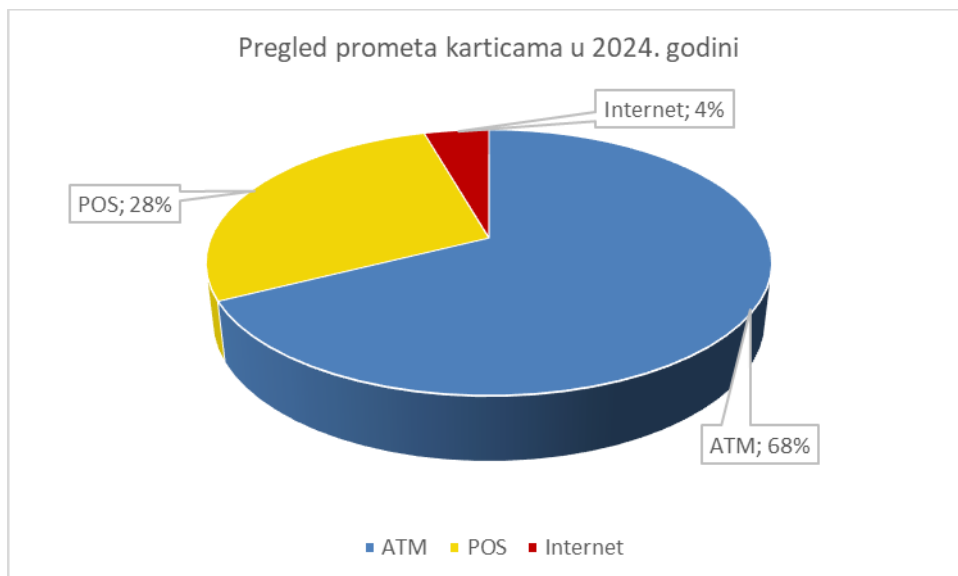
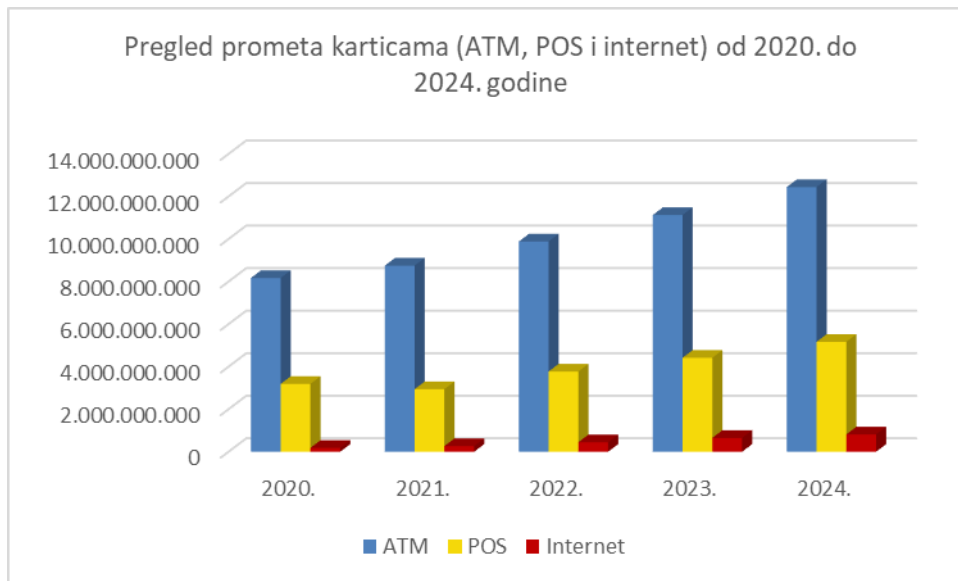

Struktura potrošnje (ATM, POS i internet) u iznosu od 18.425.493.564 KM je sljedeća:

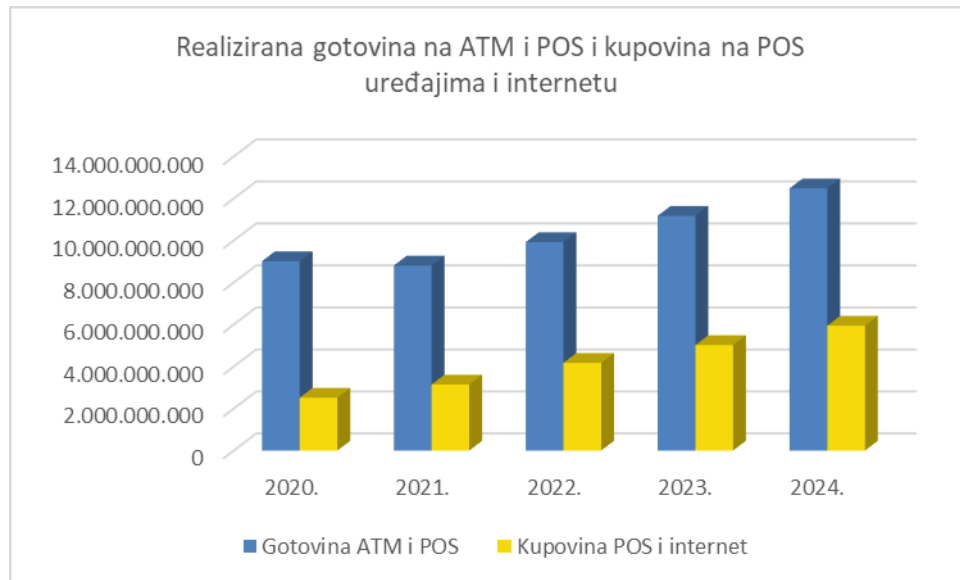
- putem ATM aparata podignuto je, što u zemlji što u inozemstvu, gotovine u iznosu od 12.443.848.570 KM (2023. godine taj je iznos bio manji i iznosio je 11.128.235.321 KM),
- na POS aparatima je realizirano 5.166.149.693 KM (2023. godine taj iznos je bio manji i iznosio je 4.416.964.391 KM)
- putem interneta realizirano je 815.495.300 KM. (2023. godine taj je iznos bio manji i iznosio je 651.723.614 KM).

U postocima na ATM aparatima je realizirano 68% vrijednosti, putem POS uređaja 28%, dok je putem interneta realizirano 4% vrijednosti kartičnih transakcija.

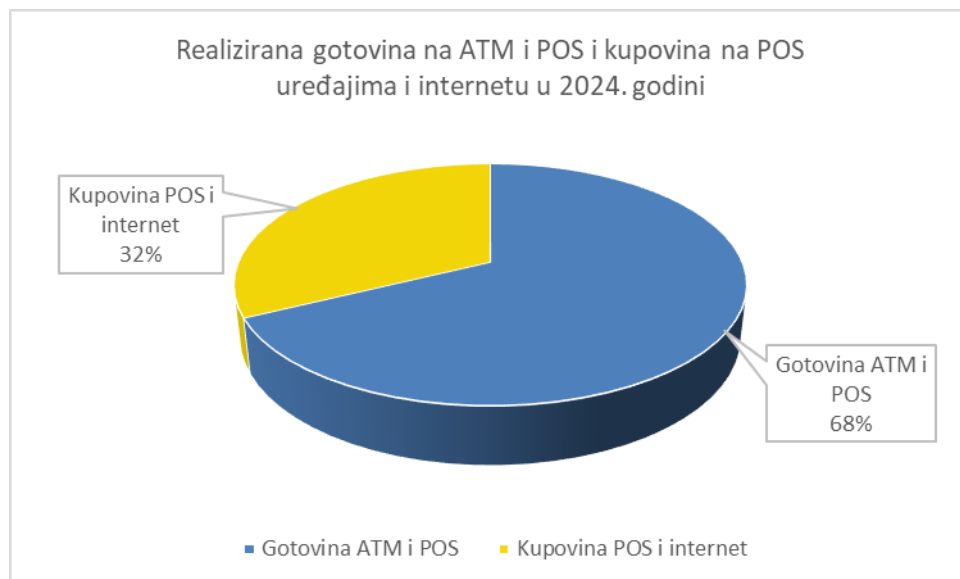
Pregled prometa karticama (ATM, POS i internet) od 2020. do 2024. godine					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
ATM	8.165.945.556	8.750.565.618	9.882.238.115	11.128.235.321	12.443.848.570
POS	3.188.540.041	2.941.546.480	3.772.743.903	4.416.964.391	5.166.149.693
Internet	180.637.483	265.039.199	448.204.608	651.723.614	815.495.300
Ukupno	11.535.123.080	11.957.151.297	14.103.186.627	16.196.923.326	18.425.493.564
Razlika u odnosu na prethodnu godinu	368.232.779	422.028.217	2.146.035.330	2.093.736.699	2.228.570.238

Realizirana gotovina na ATM i POS i kupovina na POS uređajima i internetu			
Godina	Gotovina ATM i POS	Kupovina POS i internet	Ukupno
2020.	9.016.265.306	2.518.857.773	11.535.123.080
2021.	8.811.546.958	3.145.604.339	11.957.151.297
2022.	9.924.768.431	4.178.418.196	14.103.186.627
2023.	11.176.627.520	5.020.295.805	16.196.923.325
2024.	12.481.866.728	5.943.626.835	18.425.493.564

U 2024. godini postotak realizirane gotovine na ATM i POS uređajima je iznosio 68%, a vrijednost roba i usluga je iznosila 32% od ukupnog prometa putem kartica, za razliku od 2023. godine kada je postotak realizirane gotovine na ATM i POS uređajima iznosio 69%, a vrijednost roba i usluga je iznosila 31% od ukupnog prometa putem kartica.

U 2024. godini postotak realiziranog prometa karticama na internetu u zemlji je iznosio 36%, a u inozemstvu 64% od ukupnog prometa karticama na internetu, za razliku od 2023. godine kada je postotak realiziranog prometa karticama na internetu u zemlji iznosio 37%, a u inozemstvu 63% od ukupnog prometa karticama na internetu.

Promet karticama na internetu			
Godina	U zemlji	U inozemstvu	Ukupno
2021.	93.145.912	171.893.287	265.039.199
2022.	128.319.611	319.884.997	448.204.608
2023.	242.758.773	408.964.841	651.723.614
2024.	292.734.983	522.760.317	815.495.300

5. Broj transakcija i visina prosječne transakcije kartica

U 2024. godini ukupan broj transakcija je bio 186.045.013 i veći je u odnosu na 2023. godinu kada je iznosio 159.566.461. Prosječna vrijednost jedne transakcije bila je 99 KM u 2024. godini i manja je u odnosu na 2023. godinu za 3 KM.

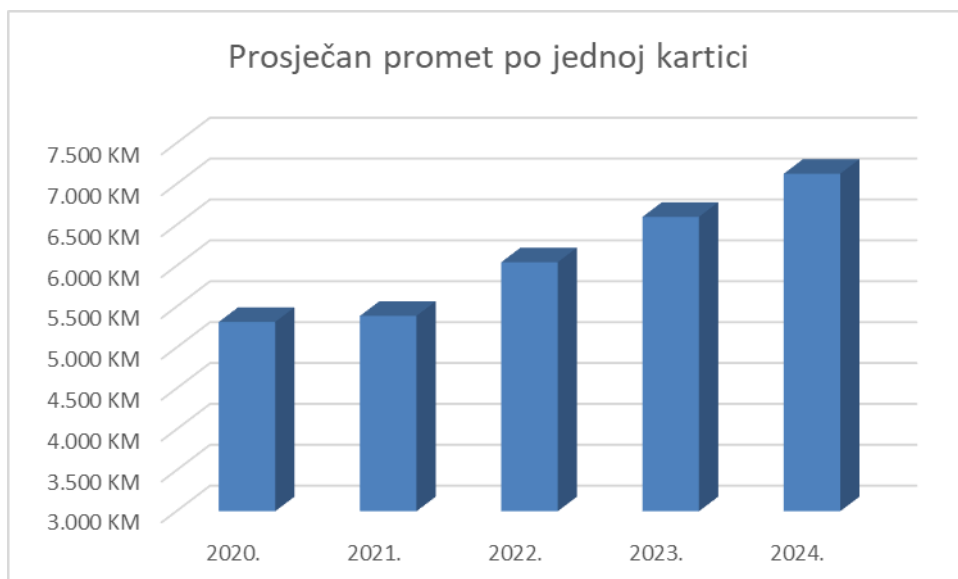
Visina prosječne transakcije za prostele godine					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Vrijednost transakcija	11.535.123.080	11.957.151.297	14.103.186.627	16.196.923.325	18.425.493.564
Broj transakcija	113.574.237	115.381.820	143.812.765	159.566.461	186.045.013
Visina prosječne transakcije	102 KM	104 KM	98 KM	102 KM	99 KM
Razlika u odnosu na prethodnu godinu	-14 KM	2 KM	-6 KM	4 KM	-3 KM

6. Prosječan promet po kartici

Prosječan godišnji promet po jednoj kartici u 2024. godini iznosio 7.127 KM, za razliku od 2023. godine kada je bio manji i iznosio je 6.599 KM. Dakle, zabilježeno je povećanje u visini od 524 KM.

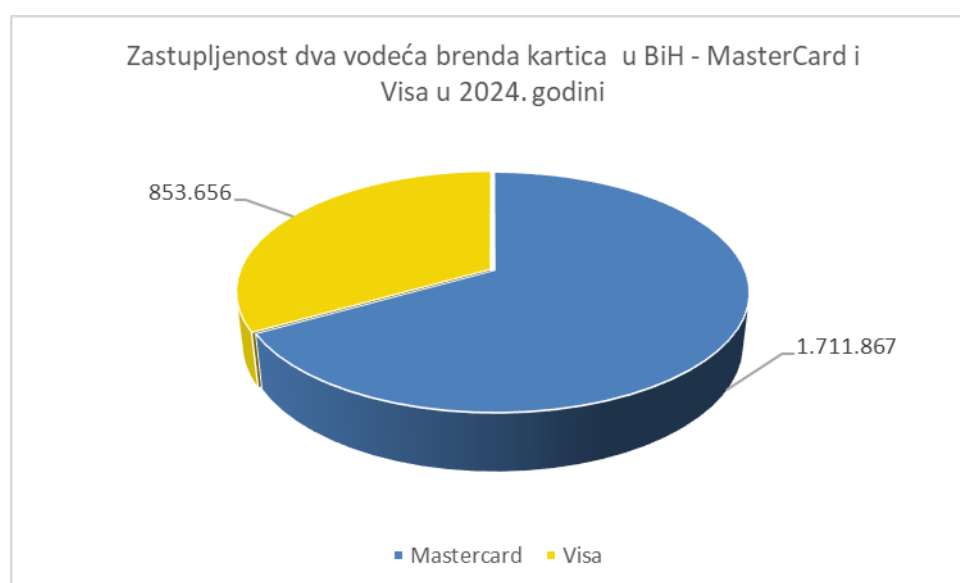
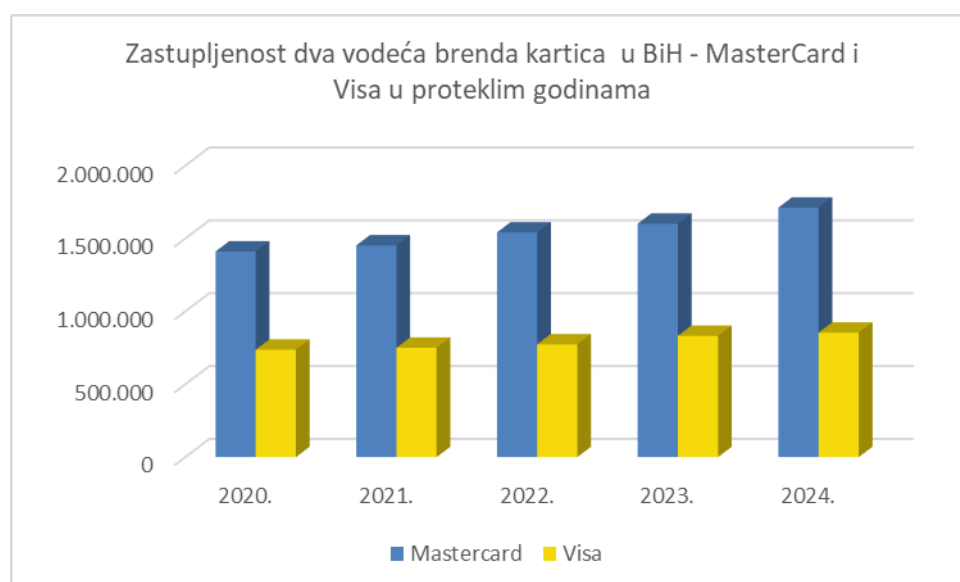
Prosječan promet po jednoj kartici za protekle godine					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Broj kartica	2.170.556	2.218.929	2.333.131	2.454.350	2.585.419
Prosječan promet po kartici	5.314 KM	5.389 KM	6.045 KM	6.599 KM	7.127 KM
Razlika u odnosu na prethodnu godinu	92 KM	75 KM	656 KM	554 KM	524 KM

7. Zastupljenost prema brendovima

U BiH, shodno aktivnim karticama, zastupljenost prema brendovima u razdoblju od 2020. godine do 2024. godine je kao u narednoj tabeli:

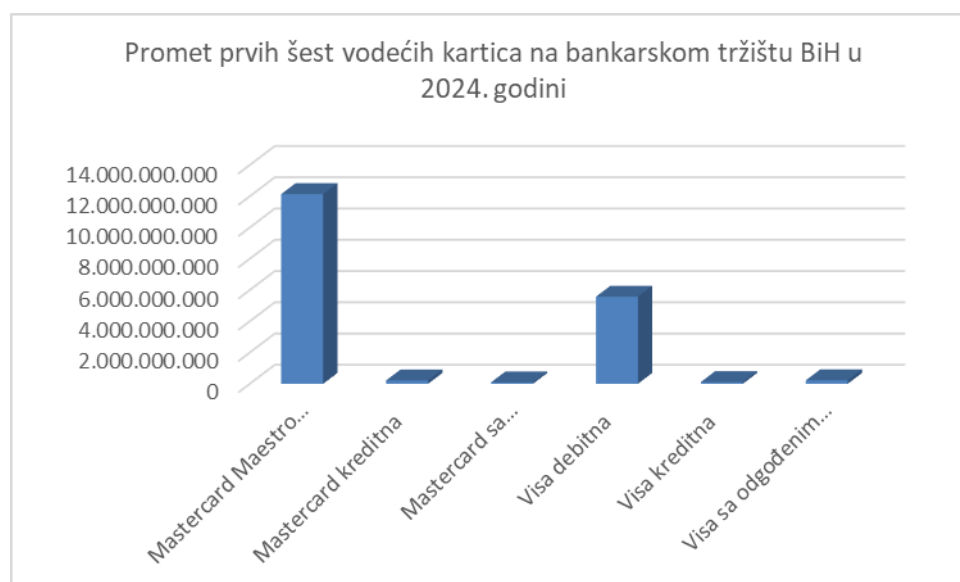
Zastupljenost kartica u BiH prema brendovima						
Godina	Mastercard	Visa	Diners	American	BamCard	Ukupno
2020.	1.410.718	736.947	6.324	6.901	9.666	2.170.556
2021.	1.452.272	749.874	30	6.382	10.371	2.218.929
2022.	1.541.267	773.691	1.299	5.984	10.890	2.333.131
2023.	1.601.158	831.883	1.674	5.682	13.953	2.454.350
2024.	1.711.867	853.656		5.447	14.449	2.585.419

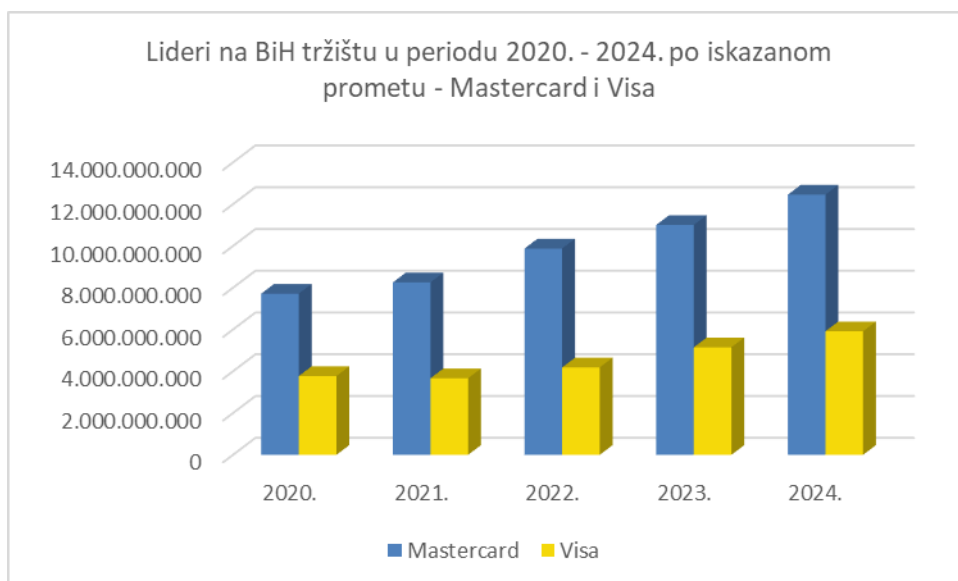
8. Vodeći brendovi u kartičarstvu po vrijednosti transakcija

Najveći iskazani promet u protekloj godini zabilježila je Maestro debitna kartica s prometom od 12.140.582.832 KM. Slijedi je Visa debitna s prometom od 5.576.022.085 KM.

Promet prvih šest vodećih kartica na bankarskom tržištu BiH od 2020. do 2024. godine						
	Mastercard Maestro debitna	Mastercard kreditna	Mastercard sa odgođenim plaćanjem	Visa debitna	Visa kreditna	Visa sa odgođenim plaćanjem
2020.	7.499.312.977	127.874.232	89.012.602	3.431.551.015	84.894.231	256.697.902
2021.	8.007.677.837	157.897.932	88.559.050	3.321.604.056	70.135.492	274.413.061
2022.	9.604.107.758	173.587.993	99.537.612	3.828.458.079	85.581.743	270.474.836
2023.	10.753.353.919	192.716.844	58.738.011	4.773.909.932	117.612.816	255.884.000
2024.	12.140.582.832	219.389.478	94.914.920	5.576.022.085	116.279.035	223.342.086

Lideri na tržištu BiH u periodu 2020. - 2024. po iskazanom ukupnom prometu kartica u KM		
Godina	Mastercard	Visa
2020.	7.716.199.811	3.773.143.149
2021.	8.254.134.819	3.666.152.609
2022.	9.877.233.362	4.184.514.659
2023.	11.004.808.774	5.147.406.748
2024.	12.454.887.231	5.915.643.206

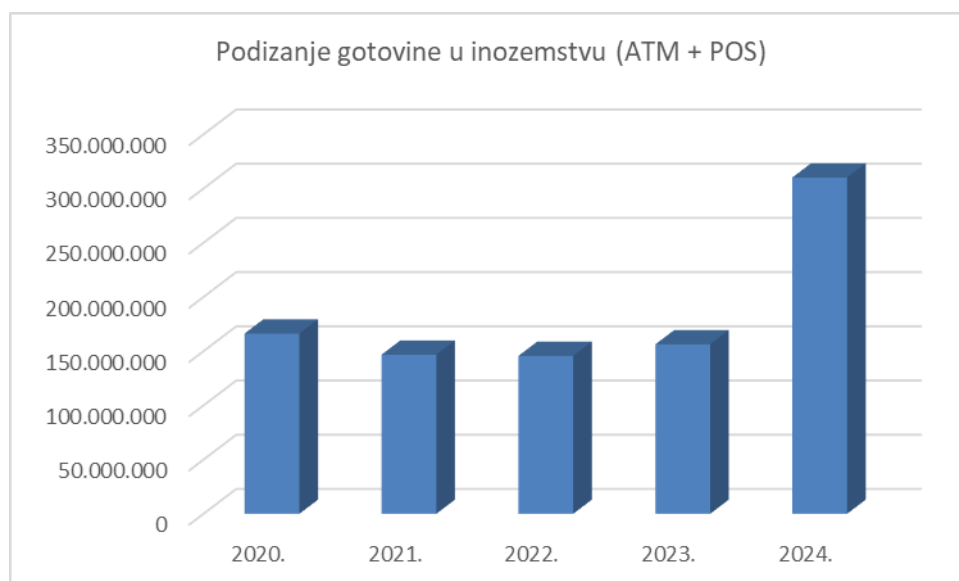

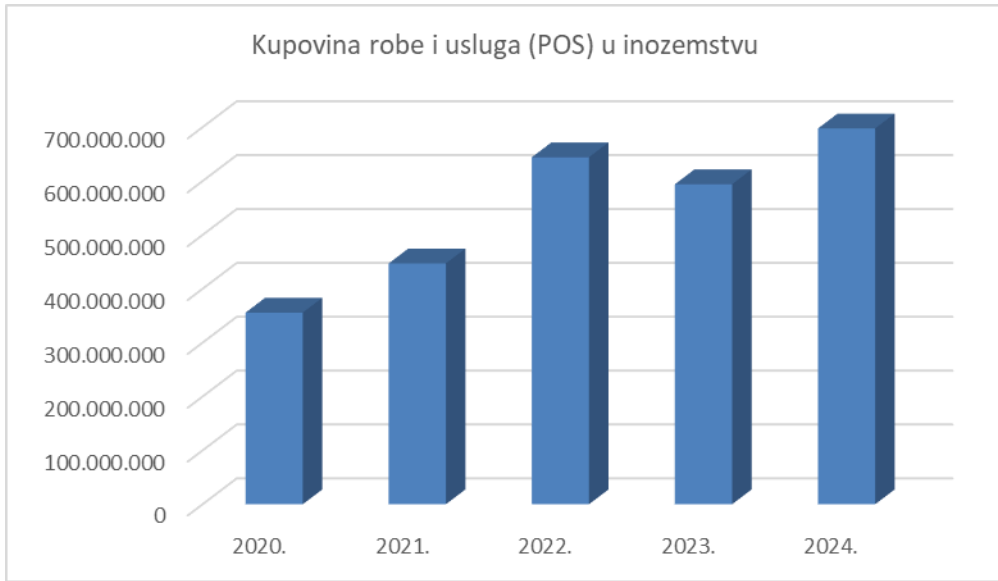
9. Realizacija karticama bh. banaka u inozemstvu

Realizirana vrijednost u inozemstvu kartica izdatih u bh. bankama po godinama (u KM)							
Godina	POS gotovina	ATM	Podizanje gotovine - ATM i POS banaka	%	Kupovina robe i usluga - POS	%	Ukupno
2020.	4.041.415	162.279.307	166.320.722	31,86%	355.723.272	68,14%	522.043.994
2021.	3.398.472	143.387.033	146.785.505	24,72%	447.042.610	75,28%	593.828.115
2022.	2.812.344	142.854.419	145.666.763	18,44%	644.075.385	81,56%	789.742.148
2023.	2.962.436	153.359.846	156.322.282	20,83%	594.015.396	79,17%	750.337.678
2024.	2.964.615	307.189.629	310.154.245	30,78%	697.627.679	69,22%	1.007.781.923

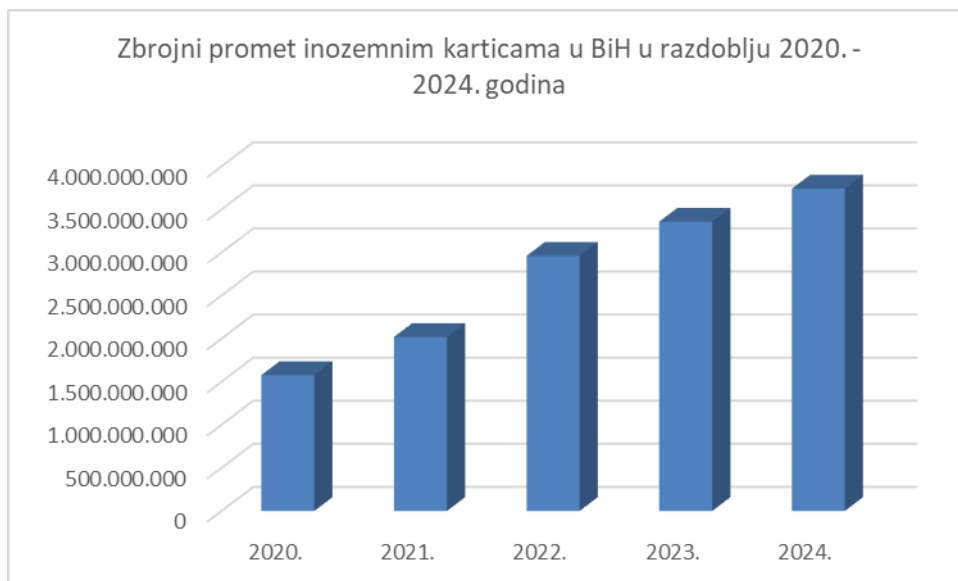
U 2024. godini, na ATM i POS uređajima banaka u inozemstvu, vlasnici kartica izdatih u BiH realizirali su transakcije u vrijednosti od 1.007.781.923 KM, a tijekom 2023. godine 750.337.678 KM. Sumarno gledajući, ukupno realizirana vrijednost transakcija je veća za 257.444.245 KM. Od tog iznosa, na ATM i POS uređajima je podignuto gotovog novca 310.154.245 KM (tijekom 2023. godine 156.322.282 KM), a robe i usluga na POS uređajima je realizirano u vrijednosti od 697.627.679 KM (tijekom 2023. godine 594.015.396 KM).

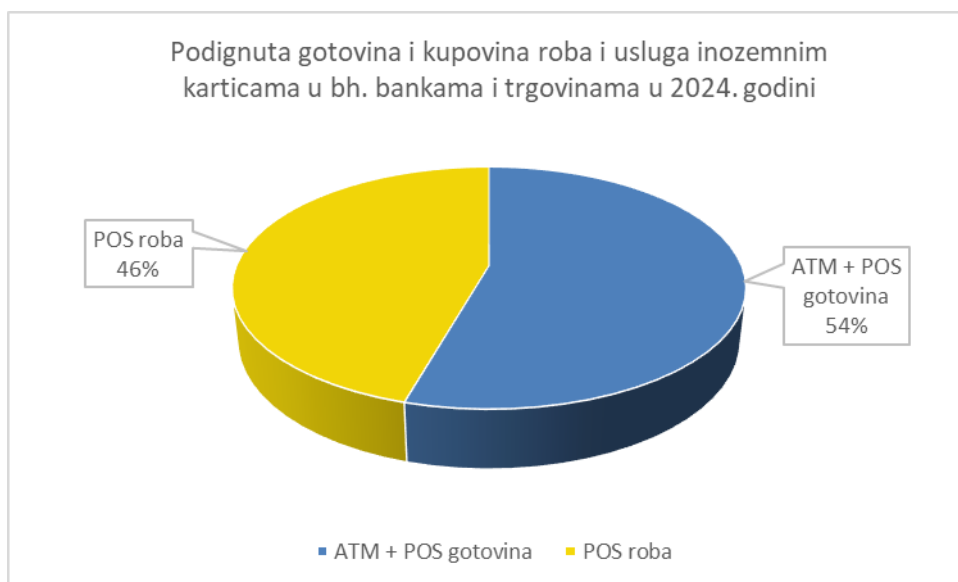

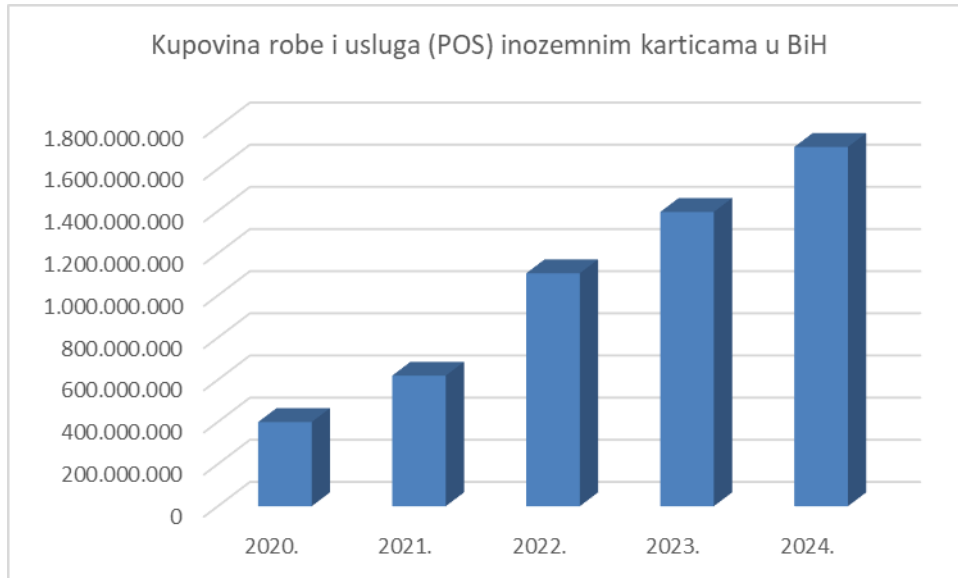
10. Realizacija inozemnih kartica u BiH

Realizirana vrijednost inozemnih kartica u bh. bankama i trgovinama po godinama (u KM)							
Godina	POS gotovina	ATM	Podizanje gotovine - ATM i POS banaka	%	Kupovina robe i usluga - POS	%	Ukupno
2020.	59.678.441	1.117.563.906	1.177.242.347	74,67%	399.316.410	25,33%	1.576.558.757
2021.	39.277.265	1.360.672.289	1.399.949.554	69,33%	619.347.169	30,67%	2.019.296.723
2022.	62.986.827	1.793.072.843	1.856.059.670	62,68%	1.105.074.657	37,32%	2.961.134.328
2023.	28.671.109	1.933.339.420	1.962.010.529	58,43%	1.395.970.782	41,57%	3.357.981.311
2024.	16.085.311	2.020.542.956	2.036.628.267	54,44%	1.704.354.965	45,56%	3.740.983.232

Karticama izdanim u inozemstvu na ATM i POS uređajima bh. banaka u 2024. godini realizirana je vrijednost transakcija 3.740.983.232 KM (tijekom 2023. godine 3.357.981.311 KM). Od ovog iznosa preko ATM i POS uređaja dignuto je gotovine u iznosu od 2.036.628.267 KM (tijekom 2023. godine 1.962.010.529 KM). Robe i usluga preko POS uređaja je realizirano u vrijednosti od 1.704.354.965 KM (2023. godine 1.395.970.782 KM).

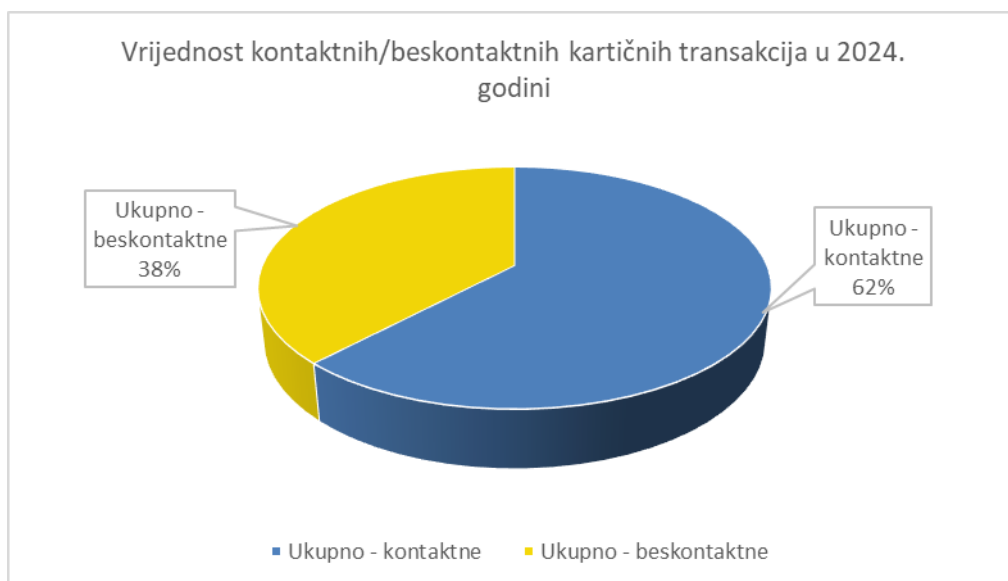
11. Korištenje kontaktnih/beskontaktnih kartica u BiH

U postocima iskazano, u ukupnom broju kartičnih transakcija 37% je realizirano kontaktnih transakcija, naspram 63% beskontaktnih transakcija.

Broj kontaktnih/beskontaktnih kartičnih transakcija u 2024. godini		
Ukupno - kontaktne	Ukupno - beskontaktnje	Ukupno
34%	66%	100%

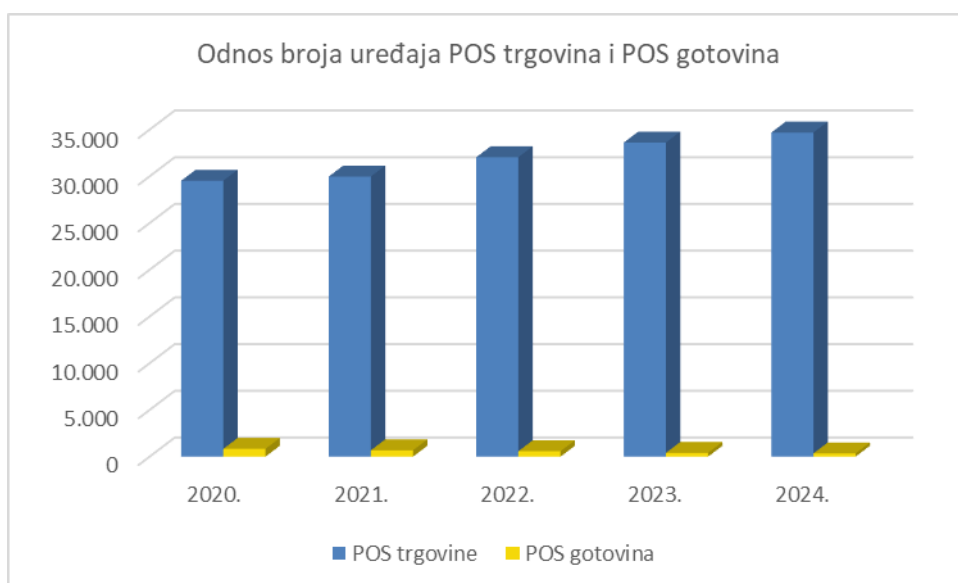
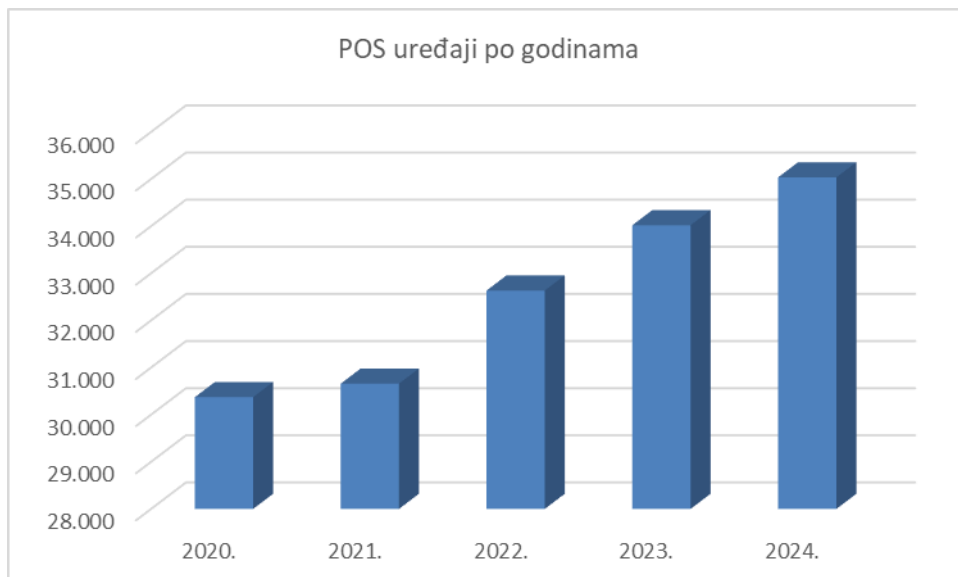
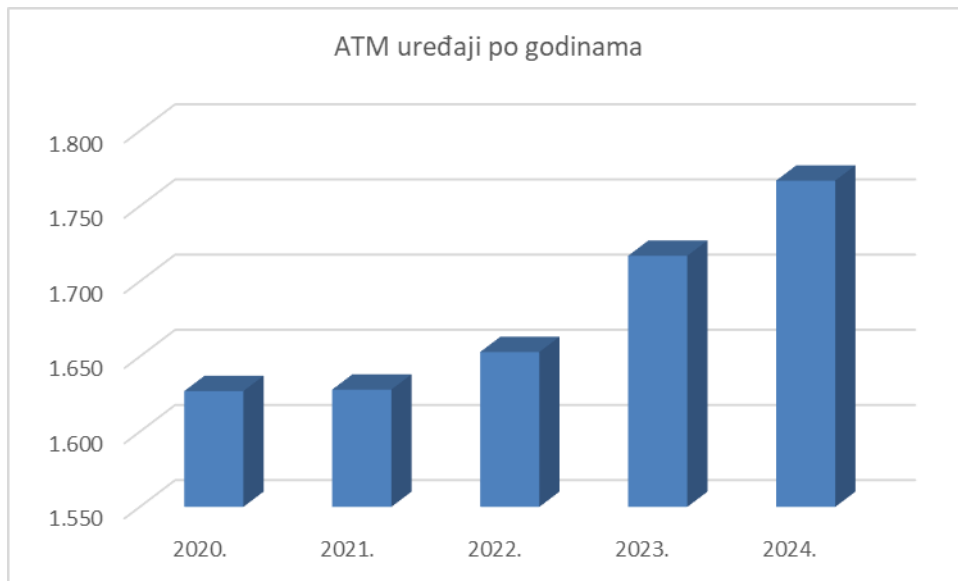
Vrijednost kontaktnih/beskontaktnih kartičnih transakcija u 2024. godini		
Ukupno - kontaktne	Ukupno - beskontaktnne	Ukupno
62%	38%	100%

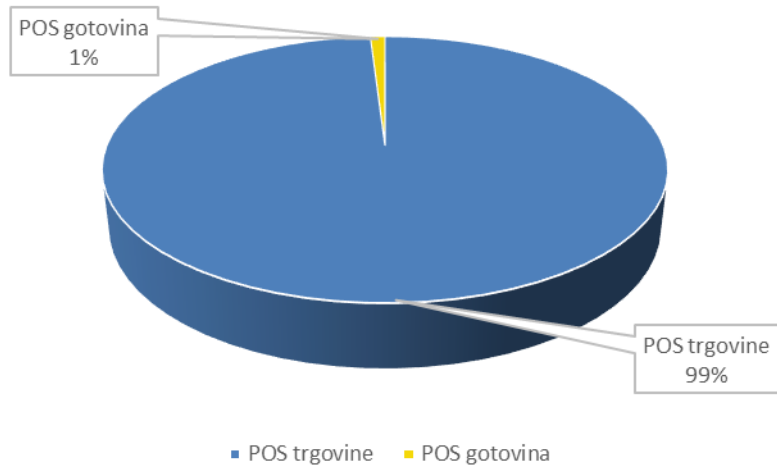
12. ATM i POS uređaji

Banke konstantno rade na uvođenju u ponudu većeg broja ATM i/ili POS uređaja. U protekloj godini bilo je instaliranih ukupno 1.767 ATM uređaja (prethodne 2023. godine 1.717) i 35.035 POS uređaja (2023. godine 34.019). Od ukupnog broja instaliranih POS uređaja, 34.687 je instalirano u trgovinama i 348 na šalterima banaka.

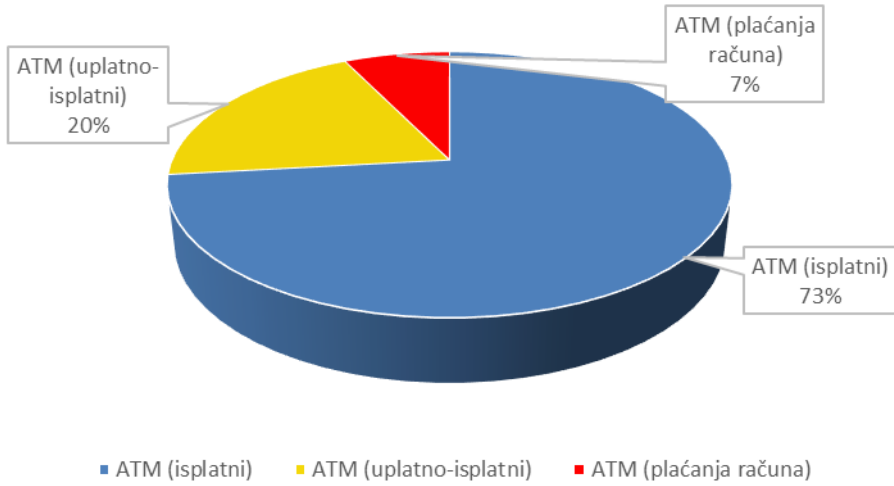
Broj instaliranih ATM i POS uređaja u BiH								
Godina	ATM (isplatni)	ATM (uplatno-isplatni)	ATM (plaćanja računa)	Ukupno ATM	POS trgovine	POS gotovina	Ukupno POS	Ukupno ATM i POS
2020.	1.390	194	43	1.627	29.534	837	30.371	31.998
2021.	1.334	230	64	1.628	29.977	680	30.657	32.285
2022.	1.324	235	94	1.653	32.047	586	32.633	34.286
2023.	1.342	261	114	1.717	33.614	405	34.019	35.736
2024.	1.294	345	128	1.767	34.687	348	35.035	36.802

Odnos broja POS uređaja u 2024. godini

Odnos broja ATM uređaja u 2024. godini

13. Prihvat kartica

U narednoj tablici dajemo prikaz broja banaka koji prihvataju određene brendove kartica na svojim ATM uređajima i POS aparatima sa stanjem na dan 31.12.2024. godine:

Kartični brend	ATM	POS
Mastercard Maestro debitna	16	10
Mastercard kreditna	15	10
Mastercard sa odgođenim plaćanjem	14	10
Visa debitna	19	12
Visa kreditna	19	12
Visa sa odgođenim plaćanjem	14	10
Diners kreditna	1	4
Diners sa odgođenim plaćanjem	1	4
American kreditna	2	4
American sa odgođenim plaćanjem	2	4
BamCard debitna	4	1
BamCard kreditna	3	1
China UnionPay	2	1